

muzisch-creatieve vorming

---

basisonderwijs

Studio's ABC-HUIS

omschrijving van het aanbod

ABC-studio's zijn visueel prikkelende tentoonstellingen, waar kinderen volgens een zelfgekozen parcours het aangeboden thema kunnen ontdekken. Ze spelen, experimenteren, creëren en discussiëren. Op die manier gaan ze vanuit de wereld van de kunsten in interactie met zichzelf, met anderen en met hun omgeving. ABC richt zich niet alleen op kinderen, maar ook op ouders, begeleiders of leerkrachten en studenten. Op schooldagen begeleiden de gidsen lagere schoolkinderen, in kleine groepjes. Tegelijkertijd wil ABC leerkrachten inspireren tot een, meer informele, interactieve en artistieke manier van lesgeven. De materialen spelen daarin een belangrijke rol, maar in een ABC-studio tracht ABC ook het belang aan te geven van een goed vormgegeven, flexibele, stimulerende en creatieve leer- en leefomgeving.

educatieve activiteiten

Het educatieve aanbod verloopt als volgt:

- Het ABC-huis is toegankelijk voor schoolklassen van 12/01/2011 tot 16/06/2011 (45 schooldagen - op donderdag en vrijdag - worden gereserveerd voor de Nederlandstalige scholen uit Brussel). 2 klassen kunnen per dag tegelijk deelnemen.
- Een klas verblijft een hele dag in het ABC-huis (van 9u tot 15u).
- De klas wordt opgedeeld in kleine groepjes van 6 kinderen.
- Onder begeleiding van een ABC-gids gaat het groepje van 6 kinderen op ontdekking in het ABC-huis en leggen ze een gevarieerd parcours af.
- Klassen kunnen intekenen om onder begeleiding deel te nemen aan het kookatelier en om hun eigen lunch te bereiden. Zo ontdekken kinderen en leerkrachten het plezier van samen koken. Tegelijkertijd wordt getoond hoe je zelf een gezonde uitgebalanceerde én lekkere maaltijd kan bereiden.

Tijdens de periode van augustus tot en met december 2010 zal ABC tijd maken om het aanbod in het ABC-huis grondig te optimaliseren. Dit zowel op het niveau van de organisatie (inhoudelijk, artistiek, vormelijk, coördinatie, planning, personeelsbeleid, enz.) als op het inhoudelijk vlak. Het beoogde resultaat is een nog krachtiger instrument te realiseren om aan de vooropgestelde doelstellingen te voldoen. Met de nieuwe werkwijzen voor de gidsen, het met zorg ontsluiten van de collectie, de nieuw vormgegeven ateliers, ... wenst ABC het huis te transformeren tot een dynamische open Resource Library.

Om met kinderen te werken, worden er uit de collectie materialen gefilterd en ideeën geselecteerd op hun bruikbaarheid. Het ABC-huis is in die zin de studio of workshop. Deze geselecteerde materialen worden omgezet tot educatieve werkinstrumenten. Het kan gaan om inspirerende beelden rond een bepaald thema, aan het onderwerp gelinkte activiteiten (waar je met een techniek aan het werk gaat die aansluit bij een bepaalde kunststroming of kunstenaar) of leerspellen (die je op actieve manier iets kunnen bijleren). Aan de hand van deze werkinstrumenten ervaren de leerlingen de aangeboden thema's op een actieve, speelse manier.

pedagogische omkadering

didactisch materiaal

De collectie boeken, spelmaterialen, dvd's, audiomaterialen, ... gelinkt aan kunstbeleving, is de basis van alle projecten van ABC. Het is een unieke en erg brede collectie. De verzamelde publicaties zijn meestal niet enkel inhoudelijk en tekstueel interessant, maar zijn vaak ook grafisch en visueel erg aantrekkelijk en inspirerend. Uit deze collectie worden ideeën gehaald die omgezet worden in 'software': een spel, een knutselvoorbeeld, inspirerende beelden, ... Het kader waarin deze materialen aan de leerlingen wordt aangeboden, werkstations, werktafels of ander expositiemeubilair, wordt in eigen huis ontworpen en vervaardigd. Al deze materialen krijgen een plaats in de verschillende studioruimtes en ateliers van het ABC-huis.

educatieve begeleiding

De kinderen worden begeleid door een ploeg gidsen met uiteenlopende opleidingen en achtergronden. De gidsenploeg wordt aangevuld met stagiaires uit verschillende richtingen: lerarenopleiding,agogiek, sociaal-cultureel werk, enz. Er wordt gestreefd om bij een klasbezoek (max. 24 kinderen) telkens te werken met een gidsenploeg die bestaat uit drie ervaren ABC-gidsen en één stagiair. Een ABC-gids is de katalysator die telkens opnieuw de studio ontdekt samen met zijn/haar groepje.

tijdstip	schooljaar 2010-2011
organisator	Art Basics for Children (ABC) Gaucheretplein 13 1030 Brussel (Schaarbeek) Tel. 02/502.00.27 Fax 02/502.00.62 mail@abc-web.be; wim@abc-web.be www.abc-web.be
contactpersoon	Wim De Graeve

muzisch-creatieve vorming

---

basisonderwijs

Radio Mus-e

Omschrijving van het aanbod

RADIO MUS-E brengt externe kunstenaars/radiomakers in een school, die een radiotraject uitwerken van 25 uren met een klas en haar leerkracht. RADIO MUS-E werkt rond het medium radio in al zijn facetten. Het radio-platform schept een kader waarin er creatief gewerkt kan worden. Vanuit hun leefwereld leren de kinderen luisteren naar elkaar, samenwerken, zich uitdrukken. Creativiteit en de Nederlandse taal staan centraal binnen elk traject.

educatieve activiteiten

Tijdens het traject wordt het radiolandschap onder de loep genomen. Er wordt geluisterd naar verschillende radiostations en gezocht naar de verschillen, naar wat leerlingen leuk vinden aan radio, naar hoe de presentatie wordt verzorgd, welke muziekstijlen aan bod komen, enz. Aangezien vele radiostations digitaal te bekijken en te beluisteren zijn, wordt er ook gebruik gemaakt van het internet. Tijdens hun zoektocht naar de verschillende radiostations leren de leerlingen doelgericht surfen en informatie vergaren.

Daarnaast wordt de inhoud van radio maken besproken. Hoe wordt het nieuws voorgesteld en een interview afgelegd? Hoe wordt een reclameboodschap gemaakt? ... Vertrekkend van de fantasie en leefwereld van de kinderen wordt er met de leerlingen een eigen radioprogramma samengesteld. De kinderen worden begeleid om hun eigen opinies, ideeën, verborgen talenten, vragen enz. creatief te ventileren in verschillende onderwerpen zoals een reportage, interview, debat, luisterspel, nieuwsbericht, muziekstuk enz. Tot slot leren ze technieken aan om hun radioprogramma te realiseren: hoe kan je sfeer scheppen, hoe neem je de aandacht van de luisteraar, hoe stel je vragen in een interview, enz. Taalbeleving wordt zo een belangrijk onderdeel van het project. Daarnaast leren ze werken met geluidsapparatuur en nieuwe technieken (geluidsopname met de computer, minidisc/MP3, het gebruik van microfoon, enz.).

Een RADIO MUS-E traject telt 25 uren. Elk traject wordt uitgewerkt in samenspraak met de school. Een traject kan 4 tot 12 weken tellen. Elk traject wordt indien mogelijk afgesloten met een bezoek aan een professionele radiostudio.

pedagogische omkadering

didactisch materiaal

- tijdens het project wordt er gebruik gemaakt van de computer, audiosoftware en technische audio materialen (M-audio of minidisks, microfoon). Het internet wordt ingeschakeld als bron van inspiratie, kennis en creatief platform

educatieve begeleiding

- het RADIO MUS-E traject wordt begeleid door een educatieve begeleider; daarnaast is er op specifieke tijdstippen extra begeleiding

tijdstip	schooljaar 2010-2011	
organisator	vzw MUS-E Belgium Terhulpesteenweg 61 1180 Brussel (Ukkel) Tel. 02/660.25.80 Fax 02/672.52.99 tom.goris@mus-e.be www.mus-e.be/projecten.php	
contactpersoon	Tom Goris	

muzisch-creatieve vorming

---

basisonderwijs

Bozar Studios

omschrijving van het aanbod

Geïnspireerd door de verscheidenheid van het artistieke BOZAR-programma neemt BOZAR STUDIOS, de afdeling kunsteducatie, klassen mee op ontdekkingsreis doorheen het Paleis voor Schone Kunsten van Brussel. Leerlingen maken kennis met alle disciplines en komen meer te weten over kunst en over hun eigen creativiteit. Voor de leerlingen en hun leerkrachten werden een reeks formules ontwikkeld die de deuren naar de verschillende artistieke afdelingen openen.

educatieve activiteiten

Vanuit de leefwereld van de leerlingen organiseert de piloot (animator) workshops, kijk-, luister en doe-opdrachten rond het thema van een tentoonstelling, een concert, het gebouw van het Paleis voor Schone Kunsten, enz.

pedagogische omkadering

didactisch materiaal

een lesmap, een educatief dossier van de tentoonstellingen en het gebouw: omkadering, werkteksten, oefeningen, muziekinstrumenten, knutselmateriaal, enz.

educatieve begeleiding

- door een gids of een (muziek)animator
- een inleiding door een muziekpedagoog
- nabespreking met auteur, regisseur en/of acteurs

tijdstip   schooljaar 2010-2011
organisator   Paleis voor Schone Kunsten
                                  Ravensteinstraat 23
                                  1000 Brussel
                                  Tel. 02/507.84.06   Fax 02/507.85.15
                                  vera.claessens@bozar.be
                                  www.bozar.be - STUDIOS [education] – scholen/leerkrachten
contactpersoon   Vera Claessens

muzisch-creatieve vorming

---

basisonderwijs

Kunstinteractieve projecten van Kamo

omschrijving van het aanbod

Kamo vzw is een kunsteducatieve organisatie die door middel van kunstinteractieve workshops en projecten de leerlingen stimuleert in hun artistieke ontplooiing. Onder leiding van professionele begeleiders, die borg staan voor een kwaliteitsvolle artistieke en pedagogische benadering, ontdekken de kinderen zelf de rijkdom van verbeelding, muzische vorming, verschillende culturen, enz... Kamo biedt de leerlingen artistieke ervaringen door ze op een originele manier actief in contact te brengen met bijzondere kunstobjecten en/of artiesten. Kamo biedt een waaier van activiteiten, van initiatieworkshops in een imaginaire kunstenwereld tot jaarprojecten.

educatieve activiteiten

1. Artistieke Instap

Onder begeleiding van een professionele kunsteducator beleven de kinderen gedurende 1 lesuur een boeiende ontdekkingsstocht doorheen het Atelier Amadeo of MuMoBox. Als kunstzinnige initiator is deze activiteit tevens een ideale werkvorm, die naderhand verder uitgewerkt kan worden.

Atelier Amadeo

In het Atelier Amadeo bespelen de kinderen zelf deze ludieke klanksculpturen, een mobiel kunstinstrumentarium (20-tal klanksculpturen), dat een imaginair landschap vormt voor de kinderen. De klanksculpturen vertellen het verhaal van de kinderen, die zo zelf acteur van het verhaal worden.

MuMoBox

Mumobox bestaat uit een groot, rond tapijt met verschillende comfortabele kussens. Daar rond staan sculpturen die de ruimte begrenzen. Elk van deze dozen heeft een originele vorm en zit vol tools, waarmee de kunsteducatoren tijdens workshops samen met de kinderen een verhaal bedenken. Zo brengen zij het verhaal tot leven met eigenaardige vormen en materies, verkleedkledij, schaduwen, vreemde objecten en voorwerpen, muziekdozen, ...

2. Instap Comfort

Onder begeleiding van een professionele kunsteducator beleven de kinderen gedurende 75 minuten een boeiende ontdekkingsstocht doorheen het Atelier Amadeo of MuMoBox. Tijdens Instap Comfort worden verschillende muzische en dramatische werkvormen aangereikt.

3. Wervelwind express

Kamo komt gedurende 1 volledige dag een CD verhaal maken in de klas. Met de Kamobiel (een verhalen- en instrumentenkoffer) komt Kamo de klas binnengerold om, vertrekkend vanuit de kinderen, een origineel verhaal te bedenken. Dit verhaal wordt muzisch en theatraal verder uitgewerkt en het resultaat wordt opgenomen op CD.

Kamobiel

In deze verhalen- en instrumentenkoffer zitten een reeks kleine praktische muziekinstrumenten, een digitaal fototoestel, een draagbare computer voor geluidsopnames, een verkleedkoffer, een verhaalmolen, ...

Het materiaal biedt de mogelijkheid om snel een kwaliteitsvol resultaat te bekomen dat aangepast is aan de leeftijd en ambities van de betrokken groepen.

4. Wervelwind

Kamo blaast een artistieke wervelwind doorheen de klas. Gedurende 7 workshops van 50 minuten gaat de kunsteducator met leerkrachten en klasgroep aan de slag. Uitgerust met de Kamobiel stapt een kunsteducator de klas binnen om in samenwerking met de leerkrachten en leerlingen een project te realiseren. Het eindproduct: een voorstelling, een verhalen-CD, een beeldend project, een boek.

In een voorbereidend gesprek worden de inhoud en de uiteenlopende werkvormen van het project gezamenlijk vastgelegd. Tijdens het proces zelf krijgen de leerkrachten verschillende aanzetten om verder te bouwen met hun groepen. Gedurende heel het traject wordt samen met de kunsteducator en de leerkrachten vorm gegeven aan een project.

Optie “Wervelwind in de Wijk”

Met dit atelier wordt vertrokken vanuit het reilen en zeilen in de buurt om met kinderen spelenderwijs op ontdekking te gaan. Zo wordt gekeken hoe dagelijkse dingen kunnen inspireren voor de uitwerking van een kunstzinnig project. Via exploratie- en expressieve opdrachten zal de stad haar geheimen en verhalen stilaan prijsgeven. Wat doet die meneer? Waar komt dat vreemde object vandaan? Wat schuilt er achter de ramen van de vele huizen? Er wordt vertrokken vanuit de eigen beleving en de fantasie zoals die onder impuls van de buurtvibraties en onder begeleiding van de Kamo-kunsteducatoren een vliegende vaart nemen. Zo worden verhaalelementen, geluiden, objecten en beelden die onderweg tot de gekste scenario's leiden, verzameld. Aan het einde van het atelier worden de elementen samengebracht tot een collectief werk rond het verhaal. De buurt heeft door de verbeelding een totaal andere betekenis gekregen, ...

pedagogische omkadering

didactisch materiaal

- Atelier Amadeo
- MuMobox
- Kamobiel

educatieve begeleiding

- de kunsteducator zorgt voor de begeleiding

tijdstip	schooljaar 2010-2011	
organisator	Kamo vzw	
	Wijnheuvelenstraat 307	
	1030 Brussel	
	Tel. 02/242.26.00	Fax 02/242.40.46
	tomas@kamovzw.be	
	www.kamovzw.be	
contactpersoon	Tomas De Grootte	

muzisch-creatieve vorming

---

basisonderwijs

Brussels kinderfilmfestival voor scholen

omschrijving van het aanbod

De vzw Filemon organiseert jaarlijks het Brusselse kinderfilmfestival Filem'on. Het schoolaanbod dat aansluit bij het kinderfilmfestival, omvat 3 verschillende soorten workshops voor scholen:

- een smaakmaker filmworkshop;
- een intensieve animatiefilmworkshop;
- een muziekworkshop.

educatieve activiteiten

Smaakmaker filmworkshop

Een animatiefilmworkshop of fictiefilmworkshop van een halve dag onder de begeleiding van Jekino. Aansluitend bij de workshop is er een filmvoorstelling met kortfilms (animatie én fictie) in Cinema Arenberg.

Intensieve animatieworkshop

Via ervaringsgerichte filmworkshops doorlopen de deelnemende leerlingen het volledige proces van het filmmaken, van 'idee' tot 'film', waarbij zij alle stappen van het proces zelf realiseren.

De intensieve driedaagse workshop verloopt als volgt:

- dag 1: inleiding animatiefilm, creatie verhaal, ontwerp storyboard, realisatie grafische benodigdheden voor cut out animatie (animation papier découpé);
- dag 2: verfilming door de leerlingen (in subgroepjes);
- dag 3: afwerking, creatie geluid en stemopnames, evaluatie en toonmoment.

Bij de organisatie van de workshops is er aandacht voor zowel het proces als het product. Er wordt een eindproduct, een film, geleverd. De films die de kinderen maken, worden op het slotmoment van het kinderfilmfestival vertoond en achteraf op DVD bezorgd aan de deelnemers.

De vzw Kidscam zorgt voor de educatieve begeleiding van de filmworkshops.

Aansluitend bij de workshop is er een filmvoorstelling: 'Jason and the Argonauts' in de Cinematek. De film maakt gebruik van non stop-motion animatietechnieken.

Muziekworkshop

Workshop Soundscaping en bruitage:

In films krijg je verschillende geluidseffecten zoals de stap van het personage, een deur die dichtklapt, ... In deze workshop maken kinderen kennis met de verschillende geluiden die kunnen ontstaan. Met verschillende materialen kunnen geluiden gecreëerd worden die het effect van bepaalde handelingen of effecten in de film kunnen versterken.

Workshop componeren van filmmuziek:

Hoe komt filmmuziek tot stand? Hoe werkt het creatieve proces van een componist? Hoe geven muziekstukken weer welke emotie weergegeven wordt in de film? De componist vertrekt vanuit de beelden en dit inspireert hem om een droevige compositie te maken of een sfeermuziekje te schrijven die past bij de spannende sfeer die er in de film heerst. Vanuit eenvoudige ideeën kan er met de kinderen gewerkt worden om een eigen muziekje te schrijven die past bij de sfeer van het filmfragment. De workshops worden begeleid door Jeugd en Muziek Brussel.

Het resultaat van de workshops wordt vertoond op het openingscinéconcert van het kinderfilmfestival in de Cinematek.

pedagogische omkadering

Jekino; vzw Kidscam; Jeugd en Muziek Brussel zorgen voor de educatieve begeleiding van de workshops.

tijdstip	schooljaar 2010-2011
organisator	Filemon vzw Kasterlindenstraat 73 1082 Brussel (Sint-Agatha-Berchem) Tel. 02/0474.53.22.47 hilde@filemon.be www.filemon.be
contactpersoon	Hilde Steensens

muzisch-creatieve vorming

---

basisonderwijs en secundair onderwijs

Scholenwerking van de Brusselse Gemeenschapscentra

omschrijving van het aanbod

Via het educatief aanbod de creativiteit, de fantasie, de verbeelding, de persoonlijke expressie en de taalvaardigheid van kinderen stimuleren. Dit actieve luik van de kunsteducatie – het zelf aan de slag gaan – krijgt een belangrijker aandeel in de programmering. Daarom worden de betrokkenheid en de participatie van de doelgroep: kinderen, maar ook hun leerkrachten en ouders, verhoogd.

educatieve activiteiten

Het educatieve luik van de scholenwerking bestaat uit verschillende methodieken: workshops, wandelingen, tentoonstellingen, ... en verschillende thema's: poëzie, maatschappelijke vorming, stedelijkheid, beeldende kunsten, film, literatuur, ...

Voor het schooljaar 2010-2011 werden twee specifieke projecten uitgewerkt:

1. Een kunstproject in samenwerking met Brusselse musea.

De scholenwerking van de 22 gemeenschapscentra en de Brusselse museumraad stellen kunstprojecten voor in drie Brusselse musea. Bedoeling is dat de kinderen eerst in een workshop aan de slag gaan in het gemeenschapscentrum om daarna op bezoek te gaan naar het museum.

Onderstaande musea stellen een kunstproject voor:

- het Jubelparkmuseum: een workshop 'Wondere wereld aan de wand' rond wandtapijten met nadien een bezoek aan de collectie;
- het Magrittemuseum: een bezoek aan het appartement van Magritte en/of een bezoek aan de collectie waarbij de kinderen in een interactieve workshop de leef- en denkwereld van de schilder ontdekken;
- het Afrikamuseum biedt een workshop 'Afrikaanse maskers maken' aan. In het museum zelf ontdekken de kinderen de Congolese cultuur aan de hand van die maskers.

2. Een poëzieproject: in de gemeenschapscentra van de oostelijke kant van Brussel (Elzenhof, Maalbeek, Wabo, ...).

Het poëzieproject vertrekt vanuit de kleine poëtische voorstelling 'Het is donker en het danst!' van Hilde Breda. Met deze voorstelling als basis wordt aan de deelnemende klassen van het 4de tot en met het 6de leerjaar basisonderwijs een poëzieworkshop aangeboden. Eén van de docenten van deze workshops is Jan Van Coillie, een vermaard kenner van kinderen jeugdliteratuur. De workshops dienen als uitgangspunt voor het maken van één collectief gedicht per deelnemende klas. Alle gedichten worden verzameld in een kleine poëziebundel die na afloop van het project aan alle leerlingen zal overgemaakt worden. Op deze manier kunnen de gedichten in de klas ook opnieuw gebruikt worden als basis tot uitdieping van het thema of voor nieuwe projecten.

Het poëzieproject beoogt een ruimere samenwerking tussen de gemeenschapscentra van regio Oost, en de Nederlandstalige scholen uit deze regio. Gelijkijdig ontstaat de mogelijkheid tot samenwerking met de plaatselijke bibliotheken, voor kleine poëzietentoonstellingen of -publicaties, of wie weet voor een samenwerking met cursisten Nederlands.

pedagogische omkadering

didactisch materiaal

Er worden verschillende didactische materialen aangeboden, afhankelijk van het soort activiteit.

educatieve begeleiding

De educatieve begeleiding gebeurt in samenwerking met verschillende partners zoals Art Forum, Kunst in Zicht, Centrum voor Poëzie, GREEN, Mooss, ...

tijdstip	schooljaar 2010-2011
organisator	Commissie scholenwerking (GC Ten Noey) Gemeentestraat 25 1210 Brussel (Sint-Joost-ten-Node) Tel. 02/217.08.82 Fax 02/217.19.22 pietools.tennoey@vgc.be www.gemeenschapscentra.be/scholenwerking
contactpersoon	Piet Ools

muzisch-creatieve vorming

---

basisonderwijs en secundair onderwijs

Beletterd en Betekend

omschrijving van het aanbod

Beletterd & Betekend is de verzamelnaam voor de verschillende kunsteducatieve projecten voor het basisonderwijs en het secundair onderwijs. Voor de werking 2010-2011 is er één centraal thema: **'t Ol van Pluto', georkestreerde waanzin**. Dit thema werd vooropgesteld naar aanleiding van de 500ste verjaardag van Erasmus (Erasmushuis Anderlecht). Zijn werk "Lof der Zotheid" wordt de inspiratiebron voor een reeks muzische activiteiten.

Daarnaast zijn er de **'kapstokprojecten'**. Artiesten van Beeldenstorm maken projectmateriaal waarmee Brusselse scholen op een zelfstandige manier aan de slag kunnen. 'Kleurenbeest' is een project voor het kleuteronderwijs. 'Miss Rotzooi' is een methode en een methodeboek voor het lager onderwijs, ter ondersteuning van de leerkrachten en met begeleiding op maat.

Het doel van elk project bestaat erin een sfeer in de school op te bouwen om zo de leerkracht en de leerlingen te inspireren en aan te zetten om te werken aan een creatief proces, met daarbij een sterke buurtcomponent.

Voor alle onderwijsvormen blijft er ruimte voor experiment en programma's **à la carte**.

Aan hogeschool- en universiteitsstudenten worden de gelegenheid geboden om te participeren aan denk- en doemomenten.

educatieve activiteiten

1. 't Ol van Pluto', georkestreerde waanzin

De leerlingen van de deelnemende basisscholen krijgen enkele opdrachten op maat. De resultaten van hun opdrachten worden verfilmd en in een tentoonstelling opgesteld. De leerlingen van de deelnemende secundaire school voor aangepast beroepsonderwijs, krijgen gelijkaardige opdrachten, aansluitend bij hun opleiding.

Daarnaast wordt ook het aanbod van Beeldenstorm voor het secundair onderwijs tijdens het schooljaar 2010-2011 hoofdzakelijk toegespitst op de herdenking van het 'Lof der Zotheid' van Erasmus, dat 500 jaar geleden werd uitgegeven. 'Lof der zotheid' wordt de inspiratiebron voor verschillende muzische activiteiten. Wekelijks vinden op Beeldenstorm een reeks ateliers plaats. Verschillende disciplines kunnen aan bod komen: muziek (zang), dans, driedimensionale vormgeving, kortfilm, textiele werkvormen, theater, tekenen en schilderen. Deze atelierwerking moet leiden tot een mixed-media productie. Centraal in deze productie staat de leefwereld van de jongeren en hun weerspiegeling ervan op hun eigen persoon.

In mei 2011 vindt een gemeenschappelijk toonmoment plaats (en een tussentijds toonmoment tijdens de nieuwjaarsreceptie van Beeldenstorm).

2. Kapstokprojecten

Kleurenbeest (voor kleuters)

Kleurenbeest is een vijfdeelig verhaal over een wezen en haar kroost. De kleurenbeesten voeden zich met de kleuren van de stad, en komen via de stad in contact met de kleuters. Er wordt een band ontwikkeld tussen Kleurenbeest en de kleuters. En deze band biedt een kader waarbinnen de kleuters zichzelf, hun klas en de buurt (de stad) waarin ze leven ontdekken. Er worden elementaire aspecten uit de muzische deelgebieden aangereikt onder de vorm van opdrachten en experimenten. Er wordt gewerkt rond verschillende vaardigheden: psychomotoriek, verbeelding, denken, taalvaardigheid, zelfstandigheid, sociale vaardigheden, ...

Didactische ondersteuning

De leerkrachten krijgen een prentenboek en een ideeënboek ter beschikking. Het ideeënboek bevat verschillende ideeën en educatieve opdrachten, steeds gelinkt aan het Kleurenbeestpersonage.

Andere didactische hulpmiddelen zijn:

- een CD met Kleurenbeestliedjes
- een Kleurenbeestpak
- allerlei fotografische materialen
- informatie over musea en (hedendaagse) kunst, ...

Miss Rotzooi (voor het lager onderwijs)

Het verhaal heeft betrekking op een vleesetende plant die een engel gevangen houdt in een kooi. Het verhaal wordt door de leerlingen (van één of meerdere klassen) herschreven tot een musical. De musical wordt volledig met de leerlingen uitgebouwd. Verschillende muzische deelgebieden en eindtermen komen hierbij aan bod: taalvaardigheid, cognitieve en muzisch-creatieve vaardigheden, zelfstandig werk en groepswork.

Didactische ondersteuning

De leerkrachten krijgen een poppenanimatiefilm en een ideeënboek ter beschikking. Het ideeënboek bevat verschillende educatieve opdrachten en ideeën die steeds worden gelinkt aan het Miss Rotzooipersonage.

Andere didactische hulpmiddelen zijn:

- een CD met een instrumentale en een gezongen opname van liedjes, bruikbaar voor de musical
- allerlei fotografische materialen
- het verhaal
- informatie over musea en (hedendaagse) kunst.

Bobolski (voor het secundair onderwijs)

De leerlingen krijgen onder de vorm van een film of een toneelstuk, een verhaal te horen dat opgebouwd is rond getuigenissen. Ze krijgen op die manier informatie over de familie Bobolski, een vreemd gezin dat in het midden van de jaren '80 op miraculeuze wijze verdween.

De leerlingen krijgen als opdracht de mysteries rond het gezin op te helderen en hun leefwereld terug op te roepen. Om hierin te slagen moeten ze vakoverschrijdend te werk gaan. Het resultaat is een tentoonstelling van de producten die ontstaan zijn tijdens dit proces: het Bobolskologisch museum. Er is niet alleen fantasie, maar ook een gezonde dosis logica nodig om het geheel samenhangend te maken.

pedagogische omkadering

didactisch materiaal

- kapstokverhalen met projectmappen en Cd-rom;
- de infrastructuur en de materialen van Beeldenstorm staan ter beschikking van de deelnemende scholen: muzieklokaal met piano, multimediamateriaal, montageset, danslokaal, kostuumatelier, ruime lokalen en zalen voor tentoonstellingen, voorstellingen, enz.

educatieve begeleiding

Beeldenstorm beschikt over verschillende educatieve medewerkers, gespecialiseerd in verschillende kunstdisciplines.

tijdstip   schooljaar 2010-2011
organisator   Beeldenstorm
                                 Bergensesteenweg 145
                                 1070 Brussel (Anderlecht)
                                 Tel. 02/523.43.50   Fax 02/527.29.03
                                 nik.honinckx@beeldenstorm.be
                                 www.beeldenstorm.be
contactpersoon   Nik Honinckx

muzisch-creatieve vorming

basisonderwijs en secundair onderwijs

Opera op school - Met de school naar de Opera

omschrijving van het aanbod

Om de band tussen het onderwijs en de opera te versterken organiseert de Koninklijke Muntchouwborg jaarlijks een specifiek aanbod voor scholen. De leerlingen krijgen de kans kennis te maken met de opera in het algemeen of met één specifieke opera en/of voorstelling in het bijzonder.

educatieve activiteiten

De school heeft de keuze tussen talrijke activiteiten:

- rondleidingen, initiaties en workshops in De Munt
- ateliers op school
- een inleiding tot een productie
- bijwonen van een repetitie of een voorstelling
- ...

pedagogische omkadering

didactisch materiaal

Per workshop worden door de Ateliers van de Munt aangepaste materialen ontworpen en uitgevoerd. Al deze materialen sluiten aan bij het thema van de rondleiding of de workshop.

educatieve begeleiding

Door medewerkers van de Publiekswerking/educatie van de Munt. De educatieve medewerkers hebben een pedagogische opleiding en hebben zich in een muzische richting gespecialiseerd.

tijdstip	schooljaar 2010-2011	
organisator	Koninklijke Muntchouwborg Leopoldstraat 4 1000 Brussel	
	Tel. 02/229.13.73	Fax 02/229.13.36
	l.lovrovic@demunt.be	
	www.demunt.be-publiekswerking-onderwijs	
contactpersoon	Linda Lovrovic	

muzisch-creatieve vorming

---

basisonderwijs en secundair onderwijs

Schoolprogrammering Jeugd en Muziek Brussel

omschrijving van het aanbod

Zoveel mogelijk leerlingen en scholieren in het Brussels hoofdstedelijk gewest prikkelen om bij te dragen tot hun persoonlijke ontwikkeling. Via muziekvoorstellingen (receptieve muziekbeleving) en/of muziekworkshops (actief musiceren) wordt bijgedragen tot de zelfontplooiing van de leerlingen. Dit gebeurt steeds vertrekkende vanuit een kunsteducatieve aanpak die intrinsiek in de activiteit of in de een aangepaste omkadering aanwezig is.

educatieve activiteiten

Jeugd en Muziek Brussel werkt steeds volgens hetzelfde basisprincipe: muziekvoorstellingen en workshops op school of op een externe locatie (Brusselse gemeenschapscentra, concertzalen, ...). Het actief musiceren krijgt steeds meer aandacht. Inhoudelijk is het programma zeer uitgebreid en divers maar steeds kwaliteitsvol. Afhankelijk van de doelgroep, de leeftijdsgroep en aansluitend bij de muzische vorming op school, zijn er verschillende activiteiten en methodieken:

- prikkelende auditieve en sensitieve ervaringen;
- concerten met een inleiding vooraf of een verteller tussendoor;
- muzische workshops (actief musiceren);
- een traject van voorbereidende interactieve klasconcertjes met een eindvoorstelling in het plaatselijke gemeenschapscentrum;
- getuigenissen van muzikanten in de klas.

pedagogische omkadering

didactisch materiaal

- educatieve lesmappen met oefenopdrachten en links naar educatieve websites en filmpjes op YouTube;
- uitgebreide informatie op de website van Jeugd en Muziek;
- voorbereidende workshops en informatiedagen voor leerkrachten.

educatieve begeleiding

- het aanbod van workshops met muziekanimateuren, die samen een pool van experts vormen, wordt systematisch uitgebreid. Een animator van Jeugd en Muziek staat in voor kwaliteit. Dit is ondermeer mogelijk door voortdurende bijscholing;
- vaak wordt een spreker, inleider of verteller tijdens de voorstelling ingezet om meer duiding te brengen. Het gaat meestal om professionele muzikanten of vertellers die gescreend en soms bijgeschoold worden door Jeugd en Muziek.

tijdstip   schooljaar 2010-2011
organisator   Jeugd en Muziek Brussel vzw
                                  Ravensteinstraat 23
                                  1000 Brussel
                                  Tel. 02/507 83 41   Fax 02/507 83 42
                                  patrick.lenaers@jeugdenmuziekbrussel.be
                                  www.jeugdenmuziekbrussel.be
contactpersoon   Patrick Lenaers

muzisch-creatieve vorming

---

basisonderwijs, secundair en hoger onderwijs

Beeldspraak

filmeducatie voor Brusselse scholen

omschrijving van het aanbod

Onder het project BEELDSPRAAK bundelt Jekino zijn filmeducatieve werking voor het Brusselse Nederlandstalige onderwijs. Voor kleuter- en lager onderwijs zijn er filmvoorstellingen met educatieve omkadering (inleiding, lesmappen voor de leerkrachten en mogelijkheid tot workshop) in de gemeenschapscentra en 2 bioscopen in Brussel. Voor het secundair onderwijs is er een uitgebreid aanbod filmanalyses en workshops.

educatieve activiteiten

1. het aanbod voor het basisonderwijs:

1ste trimester

Filmvoorstellingen met educatieve omkadering in de verschillende gemeenschapscentra. Scholen die dit wensen kunnen ook in Flagey of Arenberg terecht. Voor elke leeftijdsgroep worden zorgvuldig aangepaste films uitgekozen.

2de trimester

Filmvoorstellingen met educatieve omkadering in Arenberg en Flagey

Het hele schooljaar

workshops rond film en media:

- in de workshop 'bouwstenen van de film' worden enkele cruciale elementen van het filmproces in de verf gezet (camera, scenario, decor, filmgenre, ...) aan de hand van fragmenten uit de film. Daarna kruipen de leerlingen zelf in de huid van een regisseur via enkele actieve cameraopdrachten;
- tijdens de workshop 'Eerste filmstapjes' worden de leerlingen aan de hand van uitdagende kortfilms geïntroduceerd in de wereld van de audiovisuele media. Via actieve muzische oefeningen verwerven de kinderen basisinzichten in de verschillende aspecten van (bewegende) beelden en leren ze omgaan met een camera en zelf musiceren bij filmfragmenten.

2. het aanbod voor het secundair onderwijs:

Gedurende het hele schooljaar worden filmanalyses en workshops rond film en media aangeboden. Tijdens de 'Studio Jekino' gaan de leerlingen onder professionele begeleiding aan de slag als een echte filmcrew. Op een actieve manier maken ze kennis met de verschillende fasen en taken in het filmproductieproces.

Daarnaast vindt op 18 november 2010 een filmvoorstelling 'FIGHTER' met educatieve omkadering plaats, in samenwerking met het gemeenschapscentrum De Rinck.

pedagogische omkadering

didactisch materiaal

- de scholen ontvangen na hun inschrijving een lesmap en een affiche van de film om de voorstellingen in de klas voor te bereiden en nadien te bespreken. Bij elke film wordt een lesmap uitgewerkt waarin de film zowel filmtechnisch als inhoudelijk benaderd wordt. Er is ook veel aandacht voor de (inhoudelijke en technische) verwerkingsmogelijkheden.
- alle voorstellingen worden ook voorafgegaan door een korte introductie in de zaal. Dit om de leerlingen receptief te maken, maar ook om hen de nodige achtergrond en aandachtspunten mee te geven.

educatieve begeleiding

- de educatieve medewerkers van Jekino zorgen voor de begeleiding van de workshops, de filmanalyses en de redactie van de lesmappen.

tijdstip   schooljaar 2010-2011
organisator   Jekino Distributie vzw
                                  Paleizenstraat 112
                                  1030 Brussel (Schaarbeek)
                                  Tel. 02/242 54 09   Fax 02/242 74 27
                                  geertp@jekino.be
                                  www.jekino.be/beeldspraak
contactpersoon   Geert Poelaert